MISSZIÓ

EVANGÉLIKUS MAGAZIN 2002/6. MEGJELENIK KÉTHAVONTA. ÁRA: 120 FT

FÓKUSZBAN: AZ ANGYALOK

Hová tűntek az angyalok?
3. oldal

Angyalok reneszánsza
4. oldal

Ki mondta, hogy szárnyuk van?
6. oldal

Jézus és az angyalok
9. oldal

Karácsonykor inkább egymást nézzük
10. oldal

Földi „angyalok”
15. oldal

Jézus ma is faluról falura jár
20. oldal

Úton a menny felé
21. oldal

MM Visszhang

Misszió 1656 Budapest, Pf. 22 • evmis@mail.matav.hu

A Misszió olyan magazin, amit szívesen adok oda a gyülekezet peremén lévőknek is, mert élmény olvasni, érdekes cikkeket tartalmaz, szép kiadásban! Az elmúlt számban azonban számomra érthetetlen módon egy Hack Péterrel készített interjú is megjelent. Úgy gondolom, nem volt szerencsés a Hit gyülekezetének vezetőjével interjút készíteni egy ilyen magazinban. Ha teológiai összevetést akarunk készíteni, vagy elemezni szeretnénk a karizmatikusnak mondott Hit gyülekezetét, akkor ezt a Lelkipásztorban kellene megtenni, nem egy misszióra szánt újságban...

LÁZÁR ZSOLT, SZARVAS (FRATERNET)

Mint mindig, most is kivettem a Missziót a levelesládából, és együltő helyemben végigolvastam…

Különös figyelmet szenteltem Pintér Károly Hack Péterrel készített interjújának. Kérdés, hogy kell-e két oldalt szánni e közösség „propagálásának"…

GÉMES ISTVÁN, STUTTGART

Gratulálni szeretnék szép kiállítású, színvonalas lapjukhoz. Sajnos csupán ezen a héten találkoztam vele egy újságárusstandon. Csepregi Zoltán: Mitől „történelmi" az egyház? című cikkében azt olvashatjuk az unitárius egyházról, hogy „az 1848-as áprilisi törvények nyilvánították (más protestánsokkal és az ortodoxokkal együtt) úgynevezett hazánkban bevett vallásnak". A tényközlés természetesen helyes, de – missziói, tehát laikusoknak is szánt lapról lévén szó – még meg lehetne említeni, hogy Erdélyben már az 1568-ban – János Zsigmond király által kiadott – tordai ediktum óta „bevett vallásnak" számít az unitárizmus.

TÓTH ZOLTÁN, REFORMÁTUS VALLÁSTANÁR

Egy utcai terjesztésű lapnak valóban szüksége van reklámra. Nem hiszem, hogy magyarázkodni kellene amiatt, hogy miért éppen azok a médiumok hirdetnek lapunkban, akik. Engem jó érzéssel tölt el, hogy olyan értékőrzők, mint a Duna Televízió és a PAX Tv, támogatják evangélikus magazinunkat. A jelek szerint nem a Big Brothert szponzorálók keresik meg az egyházi sajtót. Úgy tűnik, a Heti Válasz és a gospeltalálkozó szervezői értékesnek tartják a lapot és olvasótáborát. Megtisztelik megkeresésükkel, és én erre büszke vagyok…

PÉTERNÉ BENEDEK ÁGNES, MAGLÓD

Hogy áll most a reformáció…? Úgy, amint a szárdiszi gyülekezet: élő halott… Félúton megállt, amit Isten megítél… Csak azoknak szól az ígéret, akiknek Jézus vére eltörölte bűneit, akik a Szentlélek által újjászülettek…

HARDI ELEK, NAGYVÁZSONY

Szerkesztői visszhang

Számítottam rá, hogy a Hack Péterrel készített interjút többen nem hagyják majd szó nélkül. De távol állt tőlünk valamiféle bulvárlapos szenzáció- vagy botránykeltés. A cikk nem valamiféle „hivatalos elismerés" vagy „diplomáciai kapcsolatfelvétel" szándékával íródott. Csupán annyi történt, hogy a szerkesztőbizottság felhatalmazásával interjú készült a Hit gyülekezete egyik diakónusával. (Nem a vezetőjével.)

Hogy erre miért volt szükség? Úgy láttuk, ha reális körképet akarunk adni a reformáció mai, hazai értékeléséről, akkor struccpolitika „nem létezőnek" tekinteni a jelenleg negyedik legnagyobb vallási közösséget… Nem hiszem, hogy ha valaki figyelmesen olvassa végig az interjút, a Hit gyülekezetének „propagálását" érhetné tetten benne…

Kevésbé számítottam viszont arra, hogy a hátsó borító szellemes fotójával is gondja lesz egy-két Olvasónknak.

Úgy tűnik, van, aki a reformáció drága örökségének ápolását összetéveszti egy Luther-szobor szinte „vallásos tiszteletével". Nem tudom, hogy az „angyalposta" már kézbesítette-e Márton barát mennyei címére a legutóbbi magazint… De a humorérzékéről is jól ismert reformátor minden bizonnyal jó kedvvel és örömmel konstatálja majd, hogy 21. századi tanítványai nem bálványként néznek föl rá, hanem olyan mesterként tisztelik, akitől többek között a lutheri hilaritást (derűt) is örököltük…

Ennek a kincsnek az ajándékát is remélve, kívánok minden Olvasónknak Jézus Krisztusban örömteli ünnepeket és derűs hétköznapokat:

GÁNCS PÉTER

misszió – Evangélikus Magazin: az Evangélikus Élet kéthavonta megjelenő folyóirata • 7. évfolyam 6. szám • A szerkesztőség levelezési címe: 1656 Budapest, Pf. 22. Tel./fax: 400 3057 • e-mail: evmis@axelero.hu • Főszerkesztő: T. Pintér Károly • Felelős szerkesztő: Gáncs Péter • Főmunkatársak: Kőháti Dorottya, Gazdag Zsuzsanna • Művészeti szerkesztő: Szabó György • Tervezőszerkesztő: Rezessy Szabolcs • Olvasószerkesztő: Győri Virág • Fotó: Botta Dénes • Kiadja az Evangélikus Rádiómissziói Központ támogatásával a Luther Kiadó, 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel./fax: 317-1108, e-mail: kiado@lutheran.hu • Felelős kiadó Kendeh K. Péter • Egy szám ára 120 Ft, előfizetési díj egy évre 700 Ft • Nyomdai kivitelezés: Grafika Typopress Nyomdaipari Kft. • Felelős vezető: Farkas József • ISSN 1419-1563 • Terjeszti: a Lapker Rt.

Angelológia dióhéjban

BENCZÚR LÁSZLÓ
nyugdíjas lelkész

Az angyalok jelenlétét nem lehet figyelmen kívül hagyni az ó- és újszövetségi történetekben. Szolgálatuk nélkül ezek a szakaszok érthetetlenek lennének. Már a teremtéstörténet elején találkozunk egy őrzőangyallal (kerubbal), aki lángpallossal védi az Édent az embertől – de az ember érdekében. Ő egészen más jelenség, mint a szentképeken látható bájos őrzőangyalkák. A szövetségláda tetején két bronzból öntött szárnyas angyal őrzi a parancsolatokat.

Az „*angelosz*" görög szó küldöttet, követet jelent. Némi túlzással azt mondhatjuk: az angyalok Isten „postásai". Hírül adják és értelmezik is az üdvtörténet nagy eseményeit karácsonykor, húsvétkor, mennybemenetelkor. Az angyalok Isten gondviselő munkájának eszközei is. Oltalmazzák, kísérik és jó irányba terelik az embert. Felébresztik Józsefet álmából, hogy Máriával és Jézussal Egyiptomba meneküljön Heródes elől. Egy angyal szabadítja ki Péter apostolt a főpapok börtönéből.

Szolgálatuk titkát nem lehet kultúr- vagy vallástörténeti módszerek által megérteni. Értelmezni csupán azoknak a történeteknek az alapján lehet, amelyekben szerepelnek.

A képzőművészek meglehetősen nehéz helyzetben vannak, amikor angyalt próbálnak ábrázolni. Mivel az angyal nem optikai jelenség, kénytelenek a fantáziájukra támaszkodni. Általában fehér ruhás alakot ábrázolnak, nagy szárnyakkal. A szárnyak csupán azt jelképezik, hogy „szolgálatra kész lelkek".

Karácsonykor angyalok hirdetik az örömhírt: Isten emberré, az Ige testté lett. Ebből megtudjuk, hogy az Istennek gondja van az emberrel, aki elidegenedett, és Isten létét is megkérdőjelezte. Az angyalszárny tehát kifejezi, hogy Isten nemcsak szeret minket, hanem ezt tudomásunkra is hozza.

Az angyal szó a bibliai szövegekben mindig egyfajta viszonyt fejez ki: az angyal mindig az Úr angyala. Léte és egész lénye csak Isten felől értelmezhető.

Az angyalok Isten láthatatlan teremtményei a mi javunkra. Individualizmusra hajló személyiségünk előtt feltárul Jézus Krisztus személyének és megváltói művének kozmikus jelentősége: az én Megváltóm az angyalok királya, és az angyalok királya az én Megváltóm.

Hová tűntek az angyalok?

Gyakran használunk olyan szavakat a vallásos életben, amelyekről nem tudjuk, hogy mit jelentenek, mi a tartalmuk. Itt van például két összefüggő fogalom: angyal és menny. Mi az angyal? A lexikon meghatározása szerint képzeletbeli lény. Mi a menny? Voltaire azt mondta: *„Átengedjük a mennyet a verebeknek és az angyaloknak..."* Életformánkban sokkal inkább a démonok és a pokol felé fordul a figyelem, mint az angyalok és a menny felé. A mai európai ember viszolyog a mennyország gondolatától, monotonnak, unalmasnak találja.

Hová tűntek az angyalok? – ezt a kérdést a Magyar Köztársaság ma érvényes címerével kapcsolatban vetem fel. A két világháború között a címerpajzsot két angyal hordozta. A rendszerváltozás idején visszatért a címer, de eltűnt a két angyal, mivel csupán dekorációnak gondolhatták. Szerepük azonban ennél több és más. Azt juttatja eszünkbe, hogy a hatalom nem a néptől, hanem onnan, „felülről" adatik. A személyek és testületek nem birtokosai a hatalomnak, hanem csupán sáfárai.

Figyelembe kell venni, hogy az Úrnak nemcsak angyala, hanem angyalai is vannak, akik – a Biblia megfogalmazása szerint – „tábort járnak körülöttünk". Isten a Seregek Ura, aki velünk van. Jézust a megkísértés után angyalok szolgálták. Elfogatásakor azt mondja Jézus, hogy angyalok ezreit hívhatná segítségül. A világ megváltása azonban nem az angyalok kezébe van letéve, akárhányan is vannak, hanem egyedül Jézuséba. Az angyalok azért járnak tábort körülöttünk, hogy az emberiség élete ne zuhanjon a mélybe, és egyben szabadságot biztosítsanak az evangélium hirdetése számára. A Kolossébeliekhez írt levél szerint a *„trónusok, uralmak, fejedelemségek, hatalmasságok általa és reá nézve teremttettek"* (1,16).

Az államhatalmak sem idegenek és közömbösek Jézus Krisztus számára. Az állam nem emberi találmány, még ha annak is látszik. Jézus Krisztusnak adatott minden hatalom mennyen és földön, minden egyéb hatalom neki van alárendelve. Más az egyház és más az állam feladata, de mindkettőnek ugyanaz az Ura. Ez nem jelenti azt, hogy az egyház ki van szolgáltatva az államnak és a politikának. Ellenkezőleg: az egyház puszta létével is figyelmezteti az államot, hogy hatalmával nem bánhat öncélúan, hanem az emberiség jó rendjét kell szolgálnia.

Érdemes tehát elgondolkodnunk az angyalok eltűnéséről...

Karin Vorländer

Angyalok reneszánsza

Felül semmi?!

Angyalok – még nem is olyan régen meglehetősen kárhoztatottak voltak: nem csak „az NDK valóban létező szocializmusában" fokozták le őket „év végi szárnyas alakokká".

Az evangélikus teológiában is okozott – sőt okoz – problémát az angyalok léte. Egyes liberális teológusok egyenesen „metafizikai denevéreknek" tituálták őket. Talán még hittanórán is hallhattuk, hogy az angyalok csupán az isteni segítség és védelem szimbólumai. Az angyalok azok az emberek, akik nehéz helyzetekben segítségként és oltalmazóként bukkannak fel.

A Teológiai fogalmi szótár erről így írt: „Az angyali teremtmények gondolata ma zavarba hozza az embert, az angyalokról szóló elképzelések a vallásos életben is alárendelt szerepet töltenek be. A felnőttek számára a gyermeki hit világába, a karácsonyi jászolnál lejátszódó jelenetekhez, sőt majdhogynem a mesékhez tartoznak. De mihelyt az ember kinő a gyermeki hitből, feladja azt a hitét is, hogy valóban léteznek angyalok."

Nagy volt az egyetértés abban is, hogy az angyalok az antik világképhez tartoztak, így még a barokk és a reneszánsz művészetben is volt helyük. Itt – több vonatkozásban is – az antik-pogány elképzelések szerint, galambszárnyú, emberhez hasonló lényekként ábrázolták őket. *Hans Bietenhard* svájci teológus szerint éppen az angyalokról elterjedt elképzelés járult hozzá ahhoz, hogy sokan feladták az angyalok létezésébe vetett hitet. Aki az angyalokat mégis – a Bibliához igazodva, ahol több mint háromszázszor (!) van szó Istennek ezen követeiről – valóságos létezőnek akarná tekinteni, azt enyhén szólva megmosolyognák.

A természettudományos világkép látszólag visszafordíthatatlan győzelme

➤➤➤

után úgy tűnt, nincs többé hely a mennyei seregek és egy „más valóságból" származó lényekkel kapcsolatos tapasztalatok számára. A heidelbergi újszövetséges professzor, *Klaus Berger* óv ettől a „felül semmi teológiától", amely azt gondolja, hogy elutasíthat minden természetfelettit. Úgy véli, hogy az angyalok tagadásával alapvető vallásos tapasztalatokat kockáztatunk: „az angyalok kis érmékbe foglalt megtapasztalásai Istennek..."

Angyalszeminárium

Manapság viszont minden teológiai vita ellenére az angyalok olyan népszerűek, mint még soha. A zenében és a filmben, a karácsonyi vásárokon és a reklámokban jelentős szerepet játszanak. Ezt az „angyalkultuszt" természetesen határozottan meg kell különböztetnünk a bibliai angyalképtől. A mai angyalképre jó példa, hogy a „Megabyteust", a vírusok veszélyeztette számítógépes merevlemezt „védőangyalaként" árusítják. Vagy például egy biztosítást azzal reklámoznak, hogy az jótáll azokért a károkért is, amelyek akkor keletkeztek, amikor a védőangyal egy pillanatra figyelmetlen volt.

A New Age és az ezoterika korában a polcok valósággal roskadoznak az „angyalirodalom" tetemes súlya alatt. „Az angyalok fontos hidat képeznek ember és Isten között" – olvassuk. „Erőtől duzzadó életet és kreativitást, a teljesség helyreállítását, megkönnyebbülést, örömet, együttérzést és humort ajándékoznak" – áll a megfelelő „angyalos" internetes oldalon. A kérdés csak az, miként léphet kapcsolatba az ember ezekkel az „örömkövetekkel". A válasz egészen egyszerű: egy „angyalszemináriumon" keretein belül.

Ott ugyanis – ígérik a szervezők – mindenki megtanulhatja, hogyan vegye fel a kapcsolatot a maga „személyes kísérőangyalával", és miként tegye őt a hétköznapok részévé.

A részvétel egy kétnapos „angyalszemináriumon" mintegy 200 euróba kerül.

Pogány vonások

Klaus Berger szerint az olyan emberek angyalhite, akik Istennel, Jézus Krisztussal és az egyházzal végképp nem tudnak mit kezdeni, egyértelműen „pogány vonásokra" utalnak, és a bibliai angyalképhez vajmi kevés közük van. Gyakran nem veszik észre, hogy a bibliai angyalok nem édes kis védőangyalkák, hanem az angyalokkal való találkozás során „ijesztő tapasztalatokról", harcról, kinyilatkoztatásról vagy ítéletről van szó, mint például Jákób esetében (1 Móz 32).

Klaus Krämer, a „Deutsche Welle" című újság szerkesztője egy angyalokról szóló rádióműsor elhangzása után kezdett el anyagot gyűjteni a témával kapcsolatban. Olyan embereket keresett meg, akik azt állították magukról, hogy angyallal találkoztak. Meggyőződése szerint a „menny és föld között valóban több dolog létezik, mint amennyit az értelem felfoghat". Ehhez az angyalok is hozzátartoznak, akiknek legelső feladatuk nem az, hogy védőangyalként az emberek „rendelkezésére álljanak", hanem – Krämer szerint – „az angyalok azért vannak, hogy dicsérjék az Istent".

Bergerhez hasonlóan Krämer sem akarja elhallgatni, hogy az Ószövetségben vannak büntető és pusztító angyalok is. Nem találunk egyetlen olyan bibliai utalást sem, ami arról szólna, hogy minden egyes ember mellett éjjel-nappal egy angyal áll – szögezi le a bibliakutató szerkesztő. Ebben az esetben véleménye megegyezik a teológus *Karl Barthéval*. Ő azt ajánlotta, hogy olyannak kell elfogadni az angyalokat, amiként a Biblia lapjain találkozik velük. Klaus Berger még egy lépéssel tovább megy. „Az angyalok valós létének kapcsán maga Isten valóságáról van szó. A Biblia világosan kimondja, hogy különböző hatalmak vannak, és az Úr Jézus Krisztus minden láthatatlan lénynek is Ura."

(AZ IDEASPEKTRUM 2001/49. SZÁMA ALAPJÁN NÉMETBŐL FORDÍTOTTA: GAZDAG ZSUZSANNA)

Mit mond a pszichológus az angyalokról?

Válaszol Szalay Mária pszichológus, az Evangélikus Hittudományi Egyetem tanára

Az emberiség közmeggyőződése, hogy léteznek óvó és ártó szellemi lények, szellemi erők, összefoglaló néven angyalok. Ezek vizsgálata azonban *nem* a pszichológia tárgya. A pszichológia *jelenségtudomány*, mely az ember pszichés történéseivel foglalkozik a prenatális (születés előtti) időszaktól a halálig. Ebben az értelemben tehát csak *az embernek a szellemvilághoz, az angyalokhoz fűződő viszonyulása* lehet a pszichológia tárgya.

Attól függően, hogy az adott személyiség milyen társadalmi, kulturális és vallásos hatások között bontakozott ki, ez a viszonyulás nagyon sokféle lehet. A vallásos („bibliás") ember számára az angyal Isten küldötte, követe, hírnöke, akinek valamilyen megbízatása van. A nem hívő, „nem bibliás" ember az angyalokat a mitológia világába sorolhatja be, aki az ő számára mesealak lehet, vagy a fantázia, a képzelet szülötte. Létezik azonban olyan pszichológiai elképzelés is, mely szerint az angyalok az ember *biztonságigényének, védelem utáni vágyának* projekciói (kivetítései).

A *vallászélektan* sem az angyalokhoz fűződő kapcsolatokat tartja fő kutatási témájának, hanem az istenkép, istenkapcsolat alakulásának vizsgálatát. Ebben viszont előkerülhetnek az angyalok mint úgynevezett „átmeneti tárgyak".

Gyermekek az angyalokról

RÉSZLETEK DAVID HELLER: *A MENNYORSZÁG KLASSZ HELY LENNE, HA NEM KÉNE ELŐBB SZÍVROHAMOT KAPNI* CÍMŰ KÖNYVÉBŐL

„Angyalok, én bízom bennetek. De legyetek óvatosak! Mindig húzzátok be a nyakatokat, ha elhúz mellettetek egy 747-es!"

„Érdemes kipróbálni az angyalságot. Még ha tornatanár is az ember, vagy biztosítási ügynök, vagy ilyesmi, meg kell próbálni."

Angyalok vigyáznak rám

REUSS ANDRÁS
teológiai professzor

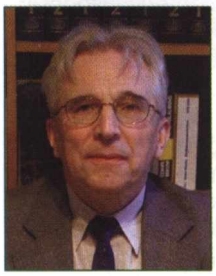

Tegye a kezét a szívére, kedves Olvasó: ha azt hallja valakitől, hogy neki nem kell a zsebébe gázspray, ablakába vasrács vagy otthonába betörésbiztos ajtó, s mindez azért, mert angyalok vigyáznak rá – nem nézne-e meglepődve az így szólóra? Vajon nem azt kérdezné-e magától, hogy beszélhetünk-e, vagy élesebben fogalmazva, beszélhetünk-e még mindig, a mi felvilágosult, értelmesen gondolkodó és racionálisan berendezett világunkban angyalokról? Összeegyeztethető-e modern gondolkodásunkkal, hogy angyalokról szóljunk? Nem mentek-e ki az angyalok a divatból?

Ki mondta, hogy szárnyuk van?

A Bibliában megkeresve az angyalokról szóló kijelentéseket, meglepetések sora ér bennünket.

Az első meglepetés maga a szó. A magyar angyal a görög *angelosz*-ra vezethető vissza, amelynek eredeti jelentése *hírnök, követ*. Ugyanez a héber megfelelőé is. A szóban nincsen semmi olyan értelem, amely különleges lényekre utalna. Ennek megfelelően a küldöttek vagy angyalok lehetnek emberek, akiket emberek küldenek ki egy feladatra (Józs 7,22), és lehetnek persze Isten küldötte emberek is.

A második meglepetés, hogy a Bibliában csak elvétve találunk utalást az angyalok külsejére. Egyszer férfit látunk, kezében kivont karddal (Józs 5,13), máskor ifjút villámló tekintettel, hófehér vagy fénylő ruhában, akitől megrettentek Jézus sírjának őrzői (Mt 28,3; Lk 24,4; Jn 20,12). Ezzel azonban szinte vége is a külső leírásának. A képzőművészetben és a Biblia-illusztrációban viszont az angyalok ábrázolásának olyan sajátos módja alakult ki, amelynek sem nyomát, sem alapját nem találjuk a Szentírásban. Egyszer hatalmas fehér szárnnyal lebegő fiatalemberként ábrázolják, akiről nem mindig lehet egyértelműen megállapítani, hogy férfi-e vagy nő, egyszer hosszú, lobogó a haja, s erőt, tisztaságot sugárzó az arca, máskor kis pufók gyermekek láthatók még ki nem nőtt szárnyacskákkal, amint elvegyülnek az emberek közé, esetleg állukat kezükkel megtámasztva a felhőkön ülnek.

Elmondhatjuk tehát, a Szentírásnak éppen az a jellemzője, hogy nem ad tanítást az angyalokról. (Itt érdemes megemlíteni, hogy az angyal szó sokszor olvasható Máté és Lukács evangéliumában, de Márknál egyszer sem szerepel, János evangéliumában pedig csak kétszer.) Ennek alapján nehéz lenne az angyalokról szóló tanítást, az angelológiát összeállítani.

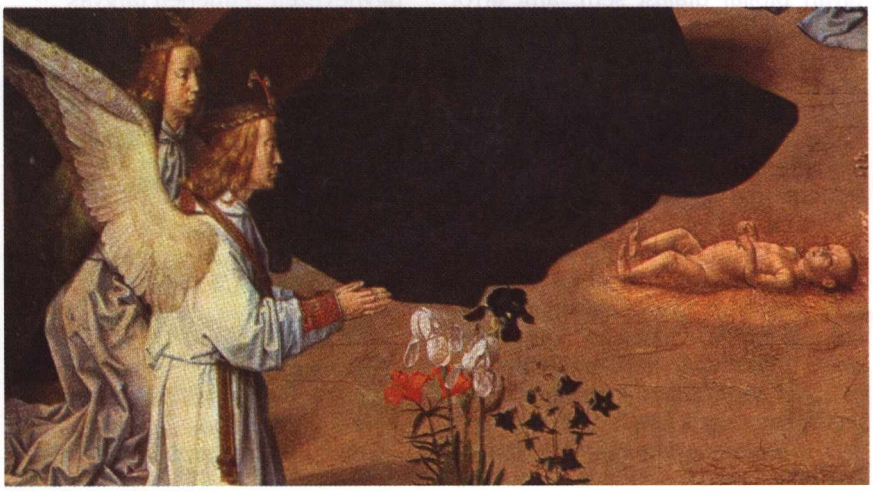

Az Istent imádd!

A bibliai könyvek keletkezésének idején a korabeli vallások számos olyan lényről véltek tudni – bennük hittek, tőlük féltek –, akik az isteneknél kisebbek, de az embereknél nagyobbak. Ezeket isteni tiszteletben is részesítették. Jogos hát föltenni a kérdést, vajon nem a sokistenhit (politeizmus), a pogányság szivárgott-e be vagy lopózott vissza a zsidóság és a kereszténység egyistenhitébe (monoteizmus), amikor egyre többet beszéltek az egyetlen, igazi és mindenható Isten mellett az angyalokról is?

A Szentírás nem a pogány sokistenhitnek megfelelően, hanem egészen másképpen szól az angyalokról. Jól mutatja ezt a Bírák könyvében *Mánóahnak*, Sámson apjának az angyallal való találkozása. Az angyal nem engedi meg neki, hogy hálájának jeléül ételéből megkínálja, sem hogy égőáldozatot mutasson be neki, mert az az Urat illeti meg (Bír 13,16). Vagy ezer évvel később pedig János borul az angyal lába elé, hogy imádja, de az rendreutasítja: az Istent imádd… (Jel 19,10).

A Biblia tehát úgy beszél az angyalokról, hogy egészen határozottan megőrzi az egyistenhitet: az angyalokon keresztül is az élő, igaz Isten szól és cselekszik.

Más a megbízó, és más a kézbesítő

Találóan foglalja össze a Zsidókhoz írt levél: az angyalok szolgáló lelkek mind, *„akik azokért küldettek szolgálatra, akik örökölni fogják az üdvösséget”* (1,14). Egészen pontosan: Istennek szolgáló lelkek (görögül: *leitourgika pneumata*), tehát Isten követei, akik nem a maguk akaratából, nem a ma-

➤➤➤

HUGO VAN DER GOES: PÁSZTOROK IMÁDÁSA

guk feje és elképzelése szerint, hanem az isteni megbízatás szerint szólnak és cselekednek. Éppen ezért egyáltalán nem érdekes a külső megjelenésük, lényük, személyük vagy más hasonlók, mert *egyedül az fontos, hogy mit szól és tesz Isten általuk. Küldetésük teljesítése pillanatában nem érdekesek többé.* Eltűnnek, és a Biblia nem foglalkozik tovább velük. Teljes képtelenség, sőt Istennel szembeni bizalmatlanság és hálátlanság lenne, ha követének mondanánk köszönetet, vagy követének közbenjárását kérnénk. Olyan lenne ez, mintha a becsöngető kézbesítő postásnak köszönnénk meg a nyugdíjat, és nála kérvényeznénk a nyugdíjemelést is.

A Kis kátéban olvasható reggeli és esti imádságában Luther megtartotta az ősi formulát: *„Szent angyalod legyen velem, hogy a gonosz ellenség erőt ne vehessen rajtam"*. Nem középkori csökevény vagy figyelmetlenség ez nála, hanem a bibliai hagyománynak a folytatása: nem az angyalokhoz vagy őrangyalához fordul, hanem Istent kéri, hogy parancsolja meg követének, álljon őrt mellette. A kérés a *kapernaumi századoséhoz* hasonló, aki nem tartotta magát méltónak arra, hogy Jézus az ő házába jöjjön, ezért csak Jézus parancsát kérte.

Ha tehát keresztény hívőkként angyalokat emlegetünk, mindenekelőtt Isten jelenvaló hatalmára gondolunk. Az angyalokról szólva azt valljuk meg, hogy – bár a részletek rejtve maradnak előttünk – a szükségszerűségek és kényszerűségek világában Istennek ezer és egy módja van fordítani a dolgok feltartóztathatatlannak tűnő menetén, még akkor is, ha az emberek erre már – vagy még – nem látnak semmi lehetőséget.

Gondolnunk kell arra is, hogy a testvéri szeretet gyakorlásával adott esetben tudtunkon kívül Isten követeit, angyalokat vendégelünk meg (Zsid 13,2). S arra is, hogy Isten Igéjéhez ragaszkodva, Jézus Krisztust követve, szeretetben járva még az is megtörténhet, hogy mi is Isten követeivé válunk. Egy biztos: mindehhez nem az szükséges, hogy szárnyaink nőjenek.

– a dogmatika nézőpontja

„Szamár-STOP”

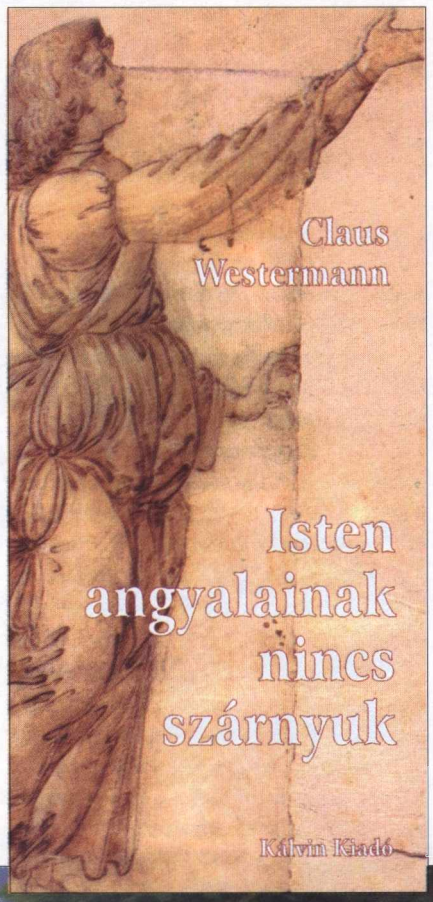

Az Ószövetség egy helyütt igen furcsa történetet mesél el egy prófétáról, akitől egy Izrael ellen harcban álló király átkot rendel meg az izraelita sereg ellen, akit azonban Isten arra vesz rá, hogy az átok helyett áldást mondjon (Bálám története Mózes 4. könyvének 22–24. részében olvasható). Bálám kora reggel fölkel, s szamarán Bálák királyhoz indul, aki hívatta. De miközben „szamarán ügetett, odaállt az Úr angyala az útra … kivont karddal a kezében, hogy feltartóztassa”. Az állat észreveszi a szemben álló lényt, és letér az útról. Bálám semmit sem lát, és megveri a szamarat. Ez még kétszer megismétlődik. Miután Bálám harmadszor is haragosan elverte az állatot, az megnyitja a száját, és megkérdezi: „Mit vétettem ellened, hogy már harmadszor versz meg engem?” Bálám úgy felel a szamarának, mintha a világ legtermészetesebb dolga lenne, hogy az megszólítja őt. Csak e párbeszéd végén nyílnak meg a szemei, úgyhogy „meglátta az Úr angyalát, amint ott áll az úton kivont karddal a kezében”. Most végre az állat gazdája is megteszi azt, amit az állat már régen megtett: meghajol a Hatalmas előtt.

Az állat, mondja ez a történet, éberebb, jobb képességgel bír Isten közénk jövő követének észrevételéhez, mint az ember. Érzi, hogy valaki odalépett, és kitér előle. Az ember tompa, vak, és mit sem sejt; jóllehet Isten embere, előbb meg kell nyitni a szemeit, hogy észrevegye azt, aki találkozni akar vele. S még azt is halljuk, hogy ha a szamár nem tért volna ki, az angyal kardja lesújtott volna az emberre. Bálám az állatnak köszönheti, hogy ép bőrrel megúszta ezt a találkozást.

Ha nem mindent jobban tudó, felvilágosult emberekként közelítünk ehhez a történethez, hanem azzal a készséggel, hogy odafigyeljünk rá, akkor itt föltárulhat számunkra valami, aminek a meghallása jót tenne világunknak. Az állatok, amelyeket olyannyira az általunk mechanizált világ peremére szorítottunk, mint teremtmények mégiscsak oly mértékben részesei ember voltunknak, hogy azt nem vonhatjuk meg tőlük büntetlenül. Mindig marad olyan terület, ahol az állatok éberebbek, és jobb képességekkel rendelkeznek, mint az emberek. Akadnak olyan esetek, amikor jó és helyes dolog, ha az ember figyel az állatra, és tanul tőle.

Történetünk szerint ide tartozik az állatoknak az a képessége, hogy meg tudják sejteni valakinek a jelenlétét. Az állatok, amelyek szintén teremtmények, megőrizték Istenhez kötődésüket, még ha az rejtve és zárva marad is előlünk; a Biblia többször is utal erre. Még ma is megtörténhet, hogy egy mit sem sejtő, vakon tapogatózó ember figyelmét egy állat hívja föl valakire, aki máshonnan érkezett.

(RÉSZLET A KÖNYVBŐL)

Jézus és az angyalok

HORVÁTH-HEGYI OLIVÉR
lelkészjelölt

Krisztus születése láthatóan határt szabott az angyalok szolgálatának. Jézus az Újszövetség egyetlen követe. De ha Krisztus ettől kezdve az üdvtörténet középpontja, akkor az angyalok teljes világa mellette áll, hogy neki szolgáljon. Egyrészt rájuk bízta a földi gondokat, másrészt vele együtt szállnak le az égből, hogy követei és működésének tanúi legyenek. Az angyaloknak ez a megnyilvánulása Jézus életének két mozzanatára különösen is jellemző: a kezdetre és a befejezésre, a gyermekkorra és a megdicsőülésre, a születésre és a mennybemenetelre. E két ponton az evangéliumok nagy gyakorisággal emlegetik az angyalokat. Jézus születésének ígéretét, így az angyali üdvözletet két evangéliumban találhatjuk meg.

Kitől szerezték értesüléseiket? Kétségtelenül azoktól, akik körében Jézus élt. Lukács evangelista két ízben is kijelenti, hogy *„Mária pedig mindezeket a dolgokat megőrizte, és forgatta a szívében" (Lk 2,19 és 51)*, amit az angyal hírül vitt neki, mintha ezzel is rá akarna mutatni az egyik leghitelesebb forrásra. Mivel a két evangélista egymástól függetlenül folytatta az adatok gyűjtését Jézus környezetében, az ebből eredő különbségek könnyen magyarázhatóak.

A gyermekségtörténetek név szerint csak Gábrielt, rajta kívül pedig az Ószövetségből ismert angyalokat, az „Úr angyalait" mutatják be. Gábriel Lukács evangéliumában a mennyei seregek sokaságának kíséretét kapja, akik doxológiát zengnek: *„Dicsőség a magasságban Istennek..."* Gábriel, mint a mennyei udvartartás tagja, nem egyedüli szem- és fültanúja Jézus testet öltésének, hiszen a tömegével érkező angyalok megjelenésükkel a földi valóságnak mintegy részévé válnak, benépesítve ezzel a teret és a helyet, ahová a Megváltó érkezett. Ebből érthetjük meg, hogy nekik, mint szellemi lényeknek, lakóhelyük a mennyek országa: Isten közelségében, állandó jelenlétében élnek. Természetes hát, ha Isten emberré lesz, ők ott is jelen vannak. Feladatuk egyben legfőbb jellemzőjük: Krisztus földi jelenlétének állandó szemlélői. Így alkotják a menny társadalmát, egyesülve az Isten örökké tartó imádatában és szolgálatában.

Arról, hogy az angyalok Jézus mindennapi életében is közreműködtek volna, nem olvasunk a Szentírásban. A születés és feltámadás mozzanatán kívül Jézus életének vannak olyan speciális helyzetei, különleges fordulópontjai, ahol viszont jelen vannak. Áttekintésük közben az angyalok szolgálatainak újabb aspektusai kerülnek elénk.

Idetartozik Jézus pusztai megkísértése és a Gecsemáné-kerti imája, bár több esetben is jelen lehettek, mint ahányszor megemlítettek. Mindkétszer sajátos szolgálatra elkülönített lényekről olvasunk. Miközben a Sátán kísértette Jézust a pusztában – ahol nemcsak az éhséggel, de vadállatokkal is szembe kellett, hogy nézzen –, angyalok szolgáltak neki. Szolgálatukhoz tartozott, hogy parancsait teljesítsék.

Jézus imatusájában, az utolsó éjszakán egészen különleges módon jelenik meg előttünk az angyal, akinek feladata az erősítés. Az Atyához intézett imádság angyali erősítést kap.

Az evangéliumokban ritkán tapasztaljuk, hogy az angyalok megjelenési helyükön látható nyomot hagynának. Nem jellemző, de néhány alkalommal mégis felfedezhetjük.

Amikor az Úr angyala időnként leszállt a Bethesda tavánál, fölkavarta a vizet, mely ezután gyógyulást adott.

Az angyalok fizikai hatalma Jézus elfogásának történetében jelenik meg. Máté evangéliumában – miután Jézus inti tanítványait, hogy ne ellenkezzenek – arról szól, hogy akár 12 angyalsereget is kérhetne segítségül Atyjától.

Jól látható, hogy a Jézust körülvevő angyalok – tevékenységüket illetően – nem töltenek be más szerepet, mint az Ószövetségben.

Az Újszövetség tanúsága szerint megállapíthatjuk, hogy Jézus tudott az angyalokról. Tudta, kik ők, és mire teremtette őket Isten. Számára az angyalok jelenléte természetes, hétköznapi esemény volt. Körülvették őt, minden mozdulatát követték, ahol szükség volt rájuk. De Jézus ebből semmit sem hagyományozott ránk, mert Ő nem egyszerűen az angyalhagyomány egyik mérföldköve vagy továbbadója, hanem Isten Fia, aki megtapasztalta az angyalok valóságos közelségét. Ezzel együtt a Biblia tanúsága szerint minden bizonnyal hihetjük, hogy angyalok ma is léteznek.

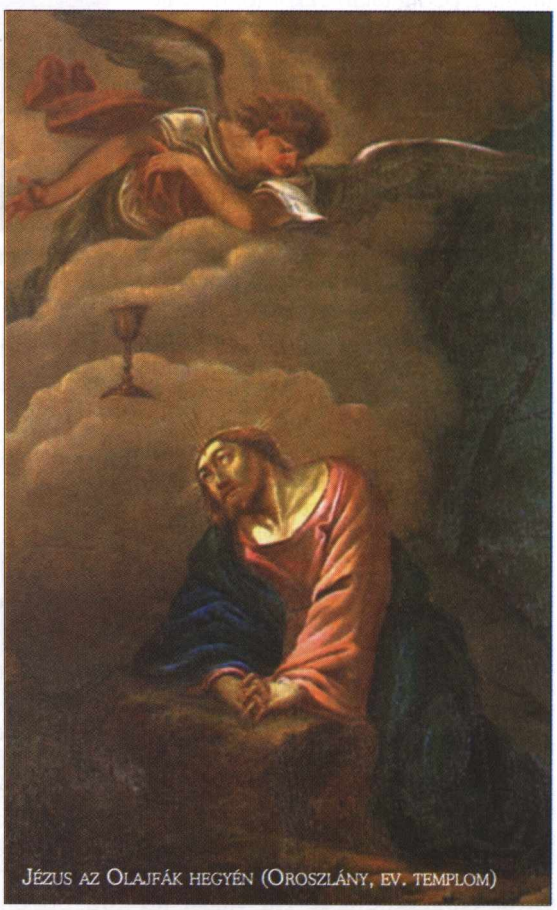

JÉZUS AZ OLAJFÁK HEGYÉN (OROSZLÁNY, EV. TEMPLOM)

Karácsonykor inkább egymást nézzük!

A közszolgálati televízió Híradójában találkozhatunk Süveges Gergő műsorvezetővel, aki több mint másfél éve juttatja el hozzánk a nap legfontosabb híreit. Amikor bemutatkozik, elmondja, hogy magyar, valamint magyar mint idegen nyelv és teológia szakon végzett az egyetemen. Így kétszeresen is szakemberként kérhettem mikrofon elé.

– Ön szerint mitől jó egy hír?

– Mindenekelőtt külön kell választani a tartalmat és a formát. Formailag akkor hírszerű egy hír, ha figyelemfelkeltő, lényegre törő és tényközlő. Tartalmilag pedig talán akkor jó, ha valóban fontos dolgot mond el. A hírek fontossági sorrendjében azok állnak elöl, amelyek sokakat *érintenek*, ezeket követik azok, amelyek sokakat *érdekelnek*. Ha felcseréljük a sorrendet, és azokat vesszük előre, amelyek pusztán érdekesek, akkor a bulvárhíradók „színvonalára" jutunk.

– Láthatóan ma arra van igény az emberekben, ami borzalmat kelt bennük.

– Nem áll mögöttem sok évtizedes élettapasztalat, de az az érzésem, hogy nem csak a mai ember sajátja ez. A középkorban vásári látványosság volt egy-egy kivégzés, és ma is látványosság egy-egy tragédia, borzalom, rettenet. Van bennünk egyfajta „kukkolási ösztön": szeretünk olyan dolgokat meglesni, amelyhez valójában semmi közünk. Ennek bizonyára lélektani okai is vannak. Addig nem kell a saját problémámmal foglalkoznom, amíg a mások szenvedésén tudok szörnyülködni. És csak szörnyülködni. Mert *tenni* nagyon keveset tudok vagy akarok érte. Sajnálkozni a legkényelmesebb dolog. Rendkívül tudom sajnálni az etiópiai éhező gyerekeket, de a szomszédom előtt nem nyitom ki az ajtót, ha három megpakolt táskával akar bejönni a kapun. Divat panaszkodni is. Ha valaki azt mondja, hogy minden rendben van az életében, azt gondolják róla, hogy nem őszinte. Valamit kell mondani, ami rossz, hogy egy kicsit sajnáljanak, mert attól lesz „hiteles" a beszélgetés. Ez a beállítottság sajnos a hírekben is tetten érhető. Olyan híreket kell prezentálnunk, amelyek a nézőket és a hallgatókat érdeklik. Sajnos sokkal izgalmasabbnak találjuk a rossz hírt, a szerencsétlenségeket. Nem örülök neki, de tény, hogy ez így van.

– Az evangélium „örömhírt" jelent. Talán ezért nem fogékonyak erre az emberek?

– Nem mondanám, hogy nem fogékonyak az emberek az evangéliumra. Sőt én nagyfokú éhséget tapasztalok. Az már más kérdés, hogy hol és miben keresik a választ az életük kérdéseire. Az tény, hogy elsősorban nem a történelmi egyházaknál teszik. Inkább szektákba, kisegyházakba, különféle filozófiák tanításába menekülnek, vagy a misztikus irányzatokban kutatják a megoldást. Az emberek ki vannak éhezve a jó hírre, és ki vannak éhezve arra, hogy szeressék őket. Nekünk, a történelmi egyházak tagjainak magunkba kell néznünk. Miért nem vagyunk képesek még jobb, még hitelesebb, még aktuálisabb választ adni a kérdésekre? Mi az, ami hiányzik belőlünk, amit rosszul csinálunk, amibe belefásultunk, amiben már nem vagyunk képesek újat mondani? Nem hiszem, hogy az emberekben van a hiba.

– Az evangéliumokban az angyalok első szava az, hogy nyugalomra intenek. A hírolvasónak is nyugalmat kell sugároznia, nem kelthet pánikot az emberekben. Sikerül így megjelennie a képernyőn?

>>>

– Ezt a nézőktől kellene megkérdeznie. Törekszem rá. Persze minden ember más személyiség, így mást és másképpen sugároznak a képernyőn megjelenő műsorvezetők, hírolvasók is. A higgadt hangvétel biztosan segít a nézőnek, hogy feldolgozza a hallott információt. Ebben alapvető különbség van a közszolgálati és kereskedelmi televíziók között. A közszolgálatinak az a feladata, hogy valóban szolgálja a nézőket, és nem az, hogy válogatás nélkül kiszolgálja az igényeket.

– A hírolvasók és a bemondók szinte családtagnak számítanak. Hallgatnak rájuk az emberek. Érzi ennek felelősségét, amikor kamera elé áll?

– A néző csak a szépet látja. Amint az etiópiai éhezőket, minket is könnyebb szeretni, mint azt, akivel egy fedél alatt lakom. A hírolvasó szinte tökéletesnek látszik a képernyőn. Nem néz ki rosszul, szépen beszél, kedvesen mosolyog, udvariasan köszön. Ez sokakban kelti azt a benyomást, hogy az illető valóban szép, okos, udvarias, kedves, egyszerűen tökéletes. Erre épül a sztárkultusz is. Számomra kulcsszó a *hitelesség*. Vagyis el kell mondanom a híreket, és egyetlen pillanatra sem eshetem ki a szerepemből, egyetlen pillanatra sem látszódhat rajtam, hogy mi a véleményem például egy politikai ütésváltásról. Visszatérve a nézői szimpátiára: a híradózás a munkám, nem pedig az életem. Ugyanolyan vagyok, mint mindenki más, a képernyőn csak az érem egyik oldala látszik, ezt ismerik sokan. Kérdezzék csak meg a feleségemet, ő ismeri a másik oldalt is…

– Milyen lélekkel készül a karácsonyra?

– Azt hiszem, most fokozottan megérezzük a karácsony, a születés örömhírét, mert az első gyermekünk érkezésére készülünk. Ez öröm, boldogság, és nagy ajándéka Istennek. Talán jobban át tudjuk ezekben a hetekben érezni azt az örömöt és várakozást, amely a szent családban lehetett. Mária féltő aggodalmát, gondoskodó szeretetét. József félelmét, az utazás gondját. Ezekben a hetekben mi is költözködünk. A nagy kérdés persze az, hogy az új élet, amely már itt van közöttünk, hogyan újít meg bennünket. Hiszen a karácsonyra készülve évről évre ezt a kérdést tesszük fel: vajon bennem meg tud-e születni Jézus Krisztus újra? Engedem-e, hogy a betlehemi gyermek születése új életet fakasszon bennem is? Képes vagyok-e újra az ő útját járni, őt követni, újra dönteni mellette? Vagyok-e elég jó betlehemi istálló és jászol, ahová be tud költözni Jézus?

– Milyen híreket vár karácsonykor a világból?

– Bizonyára lesznek jók, és rosszak is. Magam ellen beszélek, de azt javaslom a kedves nézőknek, hogy az ünnepek alatt ne nézzenek tévét. Inkább egymással találkozzanak karácsonykor. Fogják meg egymás kezét. A tévét pedig fordítsák a fal felé. Legalább próbáljanak meg beszélgetni egymással. Az adventi és a karácsonyi időszak, a várakozás ajándékba kapott idő. Ki kell használni. Álljunk meg a rohanásban, legalább az ünnepnapokra. Ébredjünk rá, hogy milyen hiányokat fed el – adott esetben – életünkben a televízió. Mi az, amit kizárunk az életünkből azzal, hogy bekapcsoljuk, és váltogatjuk a csatornákat? Mi az, amit nem akarunk meghallani belülről, saját belső hangunkból? Figyeljünk most inkább az örömhírre.

– Televíziós személyiségként hol van otthonában a „távolbalátó" készülék?

– Természetesen a konkurens hírműsorokat a munkahelyemen figyelemmel kísérem, de az otthonunkban nincs tévénk, így nemcsak karácsonykor, hanem most sem nézzük.

MENYES GYULA

Gyermekek az angyalokról

RÉSZLETEK DAVID HELLER: *A MENNYORSZÁG KLASSZ HELY LENNE, HA NEM KÉNE ELŐBB SZÍVROHAMOT KAPNI* CÍMŰ KÖNYVÉBŐL

„Anyukám azt mondta, hogy az almát túlbecsülik. Igazából napi egy angyal tartja távol az orvost meg a betegségeket."

„Az angyalok szeretnek festeni. Igazából egy angyal csinálta a Mona Lisa festményt, csak a másik fickó aratta le a babérokat."

Benezzo Gozzoli: Madonna, 1460 körül, Detroit, Institute of Arts. Gozzoli Madonnája mögött plasztikus hátteret teremtenek a monokróm vörös szeráfok és a kék kerubok. Testük nincs, csak három pár szárnyuk. Ézsaiás látomása szerint Istent veszik körül, s hódolatuk jeléül egyik pár szárnyukkal az arcukat, másikkal a lábukat takarják el, egy pár szárnyukkal pedig lebegnek (Ézs 6,1–2).

Domenico Ghirlandaio: A királyok imádása, 1488, Firenze, Ospedale degli Innocenti. Ghirlandaio festményén a betlehemi istálló felett lebegő négy alak a firenzei reneszánsz

»»»

Angyali

Az angyalok képzőművészeti ábrázolása ren
legalábbis arcuk. Általában fontos vonásuk a
vatartozásuk képlékeny, lehetnek férfiak és
csecsemőkortól az érett felnőttkorig terjedhe
ten és ember között, de megjelenésük és szer
liai jelenet vagy szimbolikus kép kompozíciój

Fra Angelico: Angyali üdvözlet, részlet, 1433–34, Cortona, Museo Diocesano. A firenzei San Marco-kolostorban élt, „angyali barátnak" nevezett dominikánus szerzetes mesés szépségű angyalokat festett. Gábriel az angyalok eredeti feladatát tölti be: Istentől hoz hírt egy emberi lény számára, ahogy ezt beszédes gesztusai is elárulják. Bár tökéletes emberi formával bír, mégis összetéveszthetetlenül angyali: aranyhajú, hatalmas szárnyú csodalény.

Guariento d'Arpo: Angyal, 1354, Padova, M
Dionüsziosz Aeropagita „Az égi hierarchiákról"
angyalokat három rendben csoportosítja. A má
ez. A trónuson ülő, kezében jogart és országal
alak. Fehér diakónusi öltözéke a legkorábbi (mé
lok római divat szerinti hosszú fehér tunikáját é

ideális angyaltípusát testesíti meg. Kerek arcú, hullámos barna hajú, fiatal lények, nem karakterizáltak, a kamaszok nemtelen szépsége jellemzi őket, öltözetük nőies.

seregek

kívül változatos. Emberi formájuk van, de szépség, de ez nem mindig igaz. Nemi hoők is, gyakran „nemtelenek". Életkoruk a Alapvetően hírvivők, akik közvetítenek Isépük rugalmasan alakítható, így számos bibában helyet kapnak.

useo Civico. Pszeudocímű munkájában az odik rend képviselője nát tartó szárnyas nő- szárnyatlan!) angyaköpenyét váltotta fel.

Rogier van der Weyden: Utolsó ítélet, részlet, 1446–52 között, Beaune, Musée de l'Hotel Dieu. Az utolsóítélet-kompozíciók tengelyében, az ítélkező Krisztus alatt kap helyet Mihály arkangyal. A mennyei seregek vezetése mellett Mihály feladata, hogy a frissen feltámadt lelkeket mérlegre tegye.

AZ OLDALT ÖSSZEÁLLÍTOTTA:
ANDORKA JÚLIA

Francesco Botticini: A három arkangyal Tóbiással, 1470 körül, Firenze, Uffizi képtár. Az egyik arkangyal, Rafael az ábrázolás alapjául szolgáló történet főszereplője, aki ismeretlen vándorként a kis Tóbiás mellé szegődik, hogy segítse útján. A gyógyító arkangyalnak attribútuma lehet a kezében tartott szelence, amelyben a tanácsára kifogott hal epéje van. Ennek segítségével kapja majd vissza Tóbiás öreg édesapja a szeme világát. Rafael ás Tóbiás kettőse lesz a minden ember felett őrködő őrangyal elképzelés kiindulópontja. Ezen a táblán Rafael mellett a két másik népszerű arkangyal is helyet kap, Mihály lovagi páncélzatban, karddal, Gábriel az angyali üdvözletben játszott szerepére utaló liliommal.

Muzsikáló égiek

Ezek a muzsikáló angyalok azt mondják, hogy nem elégséges besorolnunk a zenét a művészetek közé, sőt ezzel a besorolással éppen valami lényegeset fedhetünk el. A zene egyedülálló kapcsolatban van Isten dicséretével, és Isten dicséretét sohasem sorolhatjuk be egyszerűen a művészet fogalmába, ahogyan azt értelmezzük, már csak azért sem, mivel Isten dicsérete az egész teremtést átfogó folyamat. Az ember éneklő hangja közelebb áll a többi teremtmény hangjához, mint az ember beszélő hangja, s a hangszerek hangja abban a még nagyobb kórusban helyezi el az ember muzsikálását, amely magában foglalja az élettelen teremtést is.

Ha így nézzük, az angyalok muzsikálása mély és valódi értelmet kap, olyan értelmet, amely különös világossággal jelenik meg Grünewald muzsikáló angyalokat ábrázoló festményén. CLAUS WESTERMANN

Matthias Grünewald: Az angyalok koncertje, 1515 körül, Musée d'Unterlinden, Colmar. A Jézus születésénél zenélő angyalok vegyes csoportja mutatja, milyen sokféle elképzelés fért meg egymás mellett az angyalok külső megjelenését illetően.

Rosso Fiorentino: Zenélő angyal, 1520 körül, Firenze, Uffizi képtár.
Az angyalok gyermekként való ábrázolása a 12. században alakult ki Itáliában.
Erosz, az antik szerelemisten figurája szolgáltatta az előképet a puttókhoz, e meztelen, apró szárnyakkal felszerelt, telt kisgyerekekhez. A motívum rendkívül népszerű lett a képzőművészetben, a 15. század végén az északi művészet is átvette.

Földi „angyalok"

„Angyalok" ma is élnek közöttünk, még akkor is, ha szerepük alaposan megváltozott az évezredek folyamán. Munkájukkal naponta találkozunk, mégsem gondolunk arra: a modern kor hírnökeivel van dolgunk.

Angyalok. Égiek és földiek. A múltban és a jelenben. A Bibliában és a mindennapokban. Most a földi angyalokról szeretnék írni. Nincsen szárnyuk, mégis időben ott vannak. Nem szállnak, de a megfelelő helyen landolnak, és segítenek. Hús-vér emberek, akiket Isten küld, szívükben megszólítva, hogy segítsenek nekünk. Nem misztikus csodalények, de csodálatos egyéniségek, akik kiemelnek a mélységből.

Isten gondviselő szeretetéről tanúskodik, hogy bölcsen rendezi az időt, a helyet. Terelget valamennyiünket. Küldi földi angyalait.

> „Vagy várod, hogy földi angyal érkezzen és segítsen, vagy Isten tesz téged mások földi angyalává."

Kétesélyes... Vagy várod, hogy földi angyal érkezzen és segítsen, vagy Isten tesz téged mások földi angyalává.

Azt mondod, nincsenek földi angyalok? Biztos?

Leromlott autóval álltál az úton, jött egy másik autó, és a vezetője segített. Földi angyal volt.

A kórházban hívő betegtárs került melléd, és vigasztalt. Isten küldte.

Egy idegen az utca forgatagában nem sajnálta az időt, és elkísért a célig, mert eltévedtél.

Találkoztál egy hivatalnokkal, aki nem törvényeskedett, hanem alkalmazta a szeretet parancsát, és segített. Szárny nélküli felebarát volt, angyali kedvességgel.

Gyakran bemegyek az egyik belvárosi templomba, ha egész nap ügyeket intézek, és megfáradok. Jó érzés, hogy nyitva van, és letehetem Isten kezébe azt a problémás napot is. A forgalmas utca zaja ellenére bent csend van. Hová tart a világ? A templomba nem olyan régen biztonsági őrszolgálatot kértek. Most két testőr vigyáz a rendre. Eddig nem álltak ott. Most vigyáznak az Istenhez forduló, csukott szemmel imádkozókra, mert visszatérő tolvajok ellopnák a táskájukat. Hiába a földi kamera a sarokban. Hiába a „mennyei kamera": Isten mindent lát... A mai napig nem tudom eldönteni, hogy örüljek vagy szomorkodjak. Őrszolgálatot teljesítő földi angyalok vigyáznak ránk? De jó!? Már az Isten házában is?

Eszembe jut Kosinsky Ágnes *Szögek* című verse:

Szögeid szívesen kihúznám, uram!
De félek, ha egy is meglazul,
Százan és ezren esnének Neked
És feszítenének meg újra, vadul.

Hová tart a világ? Az ember gyártja a szögeket, és mélyen Krisztus testébe fúrja. Isten pedig hűségesen küldi földi angyalait Jézus szavával: *Szeresd az Urat, a te Istenedet! Szeresd felebarátodat!* Szeress!!! És ne csak így, karácsony táján...

BÖRÖNTE MÁRTA

A HÍRSZERKESZTŐ

Autózás közben gyakran hallgatom a különféle rádióadókat. Különösen a hírek érdekelnek, amelyek a hanghullámok segítségével pillanatok alatt eljutnak hozzám. Angyalok hiányában ezeket az információkat a hírszerkesztők juttatják el az emberekhez. A számos „hírgyáros" közül *László-Bencsik Judittal*, a Rádió Bridge hírszerkesztőjével beszélgettem.

– Miért választotta ezt a munkát?

– Többek között azért, mert annak ellenére, hogy a hírszerkesztésnek szigorú szabályai is vannak, meglehetősen kreatív feladat. Egy főként zenei alapú kereskedelmi rádió hírszolgálatánál pedig úgy kell megoldani a szakszerű és pártatlan tájékoztatást, hogy közben ne legyünk túl „nehézkesek".

– Ön szerint a mai újságírók tekinthetők-e „modern angyaloknak"?

– Angyalnak? Ezt nem gondolnám. Pedig néha nem ártana.

– Mekkora a hírigénye a mai embereknek?

– Ez egy csapda. Én úgy gondolom, hogy értelmileg és érzelmileg is feldolgozhatatlan mennyiségben kapjuk a hírt, az információt, ugyanakkor mesterséges szűrőkkel nem lehet megfosztani az embereket a tájékozottságtól. Olyan ez, mint a telefonkészülék. Nekem például a mai napig nincs mobilom, így próbálok némi szabadságot, zavartalanabb magánszférát „lopni" magamnak. De ha lenne telefonom, nem merném kikapcsolni, mert hátha valami fontos dologról maradok le.

– Egy-egy hír esetében gondolkodik-e azon, hogy ez milyen érzést vált ki a hallgatóból? Milyen hatással lesz rá?

– Lehet, hogy furcsán hangzik egy hírszerkesztőtől, de engem valójában sokszor elborzasztanak a hírek, ebből kiindulva arra gondolok, hogy mást is megviselhet lelkileg ez a sok rettene-

▶▶▶

Modern „angyalok"

>>> tet tartalmazó információdömping. A magam módján igyekszem ezt valamelyest oldani. Például, ha sok a tragikus hír, a hírblokk végére beszerkesztek valami könnyedebbet. Ez nem túl sok, elismerem. De a híreket nem én szerzem (sajnos), csak közvetítem. Előfordul, hogy engem is megviselnek. Két éve augusztus 20-án egész nap dolgoztam. Akkor volt az az iszonyatos törökországi földrengés. Írtam és írtam 12 órán keresztül: halálos áldozatok, emberek sokasága a romok alatt... Az ember ugyebár nem sír hírolvasás közben, ezért elnyomtam valahova a lelkemben az egészet. Aztán este a férjem megkérdezte, hogy mi volt velem aznap. Ekkor úgy el kezdtem zokogni, hogy alig tudtam abbahagyni.

– Ma a különféle médiumok előtérbe helyezik a társadalmat megrázó eseményeket (gyilkosság, közúti balesetek). Ön szerint valóban erre van igény? A jó hír iránt már közömbössé váltak az emberek?

– Ez a jelenség engem is aggaszt, és itt visszautalnék az előbbiekre: a dózis olyan nagy, hogy érzelmileg nem fogható fel, nem képes empátiát, segíteni, tenni akarást kiváltani, pedig valójában ez lenne az igazi feladata. Tájékozottnak lenni önmagában semmit nem jelent. A világról azért fontos tudnunk, hogy – bárkik és bárhol vagyunk is – igényünk legyen a jobbá tételére.

Sárga angyal

Szintén autóvezetés közben szoktam találkozni a Magyar Autóklub Országos Segélyszolgálatának autóival, közismertebb nevükön a „sárga angyalok"-kal. Szerencsére eddig nem volt „közeli kapcsolatom" velük. A 188-as segélyhívót tárcsáztam, hogy megtudjam, honnan ered ez a furcsa elnevezés.

– Ennek történelme van, de itt a klubon belül is mindenki máshogy emlékezik vissza a kezdetekre. Régebben volt egy olyan reklámfilmünk, amelyben az egyik szerelő angyalszárnyakkal segített a bajba került autóson. Ő volt az első sárga angyalunk. Valószínűleg ekkor ragadt rá szerelőinkre ez a név.

– Miért nem használják mostanában ezt az elnevezést?

– Használjuk, azonban jobban szeretjük a segélyszolgálati szerelő nevet alkalmazni kollégáinkra. Sajnos hazánkban nagyon sokan javítják az út mentén lerobbant járműveket. A közhiedelemben még mindig az van, hogy majd a sárga angyal segít, ha baj van, és ezzel sokan visszaélnek. Lehet, hogy az ő szervizes kocsijuk is sárga, de szerelőik nem „angyalok"...

A postás

A nagymamám mindig meséli, hogy mennyire aranyos postása van. Hónap végén mindig megkérdezi a társasház idősebb lakóitól, hogy mennyi pénzük maradt még, és ha a nyugdíjasok igénylik, hamarabb kézbesíti a következő nyugdíj összegét.
A lépcsőházban szólítottam meg őt.

– Mennyire tekintik az emberek Önt „angyalnak"?

– Mivel elsősorban társasházakban kézbesítem a leveleket, nagyon kevés személyes kapcsolatom van a lakókkal. Csak a nyugdíj kifizetésekor találkozom az idősebb emberekkel. Ekkor gyakran beszélgetünk a problémáikról, néha még segítek is a kisebb gondok megoldásában.

Például egyszer előfordult, hogy egy idős néninek elállítódott a televíziója. Mivel nem sok ismerőse lakott a közelben, engem kért meg, hogy állítsam be a csatornákat. Nem hiszem, hogy bármelyik kollégám is modern angyalként élne, azonban örülök, ha tudok segíteni az embereken. Nyugdíjosztáskor sokan mondják azt, hogy maga egy angyal, de ez nem nekünk szól, csupán a feladatunknak.

– Sokan használják a postai szolgáltatásokat?

– A kézbesített levelek száma alapján igen, azonban újabban elsősorban a számlalevelek vannak többségben. A technika fejlődésével már sokan a számítógépek segítségével bonyolítják le levelezésük nagy részét. Ha ez így folytatódik, lassan már az e-mail-szolgáltatók lesznek a kor legújabb angyalai.

GYÖRE P. BALÁZS

Mennem kell, bármilyen nehéz

Hétfő, reggel kilenc óra. A Bethesda gyermekkórház belgyógyászatára új betegek érkeznek. Édesanyák várakoznak gondterhes arccal, ölelve, ringatva kicsinyüket. A játszószobába élesen besüt a novemberben szokatlan, erős napfény. Magai Margit körbejárja a szobákat, megnézi a gyerekeket.

Úgy, ahogy nyolc esztendeje mindennap. Margit néni (így szólítják a gyerekek) kicsi, nagyon vékony teremtés, tekintetéből azonban különös erő sugárzik. Itt nagyon nagy szükség van rá.

Mindig is gyerekekkel szerettem volna foglalkozni, a gimnázium után pszichológusnak készültem.

Kétszeri sikeres felvételivel sem sikerült azonban bejutnia az egyetemre. Lelkészcsaládból származott, s ez akkoriban elég ok volt a kirekesztésre.

Kaposvárott éltünk a szüleimmel, lelkész édesapám csodálatosan tudott a gyerekekkel bánni. Ha nem is pszichológusként, de Isten segítségével mégiscsak a vágyott útra kerültem: könyvtáros lettem a megyei gyermekkönyvtárban.

Néhány évvel később aztán végre fölvették a tanárképző főiskolára, 1990-ben pedig elvégezte a református teológia hitoktató szakát is.

Nagy öröm volt, amikor a rendszerváltozás után végre szabadon beszélhettem a hitről, Jézusról, s vihettem az örömhírt a gyerekek közé. Kaposvárott viszonylag kevés a református gyerek, így több évfolyamból jött össze egy-egy tanulócsoport. Sokan közülük akkor hallottak először a Bibliáról. Egy hatéves kisfiú a gyermekkönyvtárban megszólított, hogy ő látott Jézusról egy filmet, szeretne róla többet tudni. Elkezdett hittanórára járni, aztán a szüleit is elvitte istentiszteletre, akik később megkeresztelkedtek. Az édesapja ma presbiter.

Magai Margitnak azonban valami mást is tartogatott az élet. 1994-ben egy református konferencián *Szarka Miklós* lelkész bejelentette, hogy az egyház visszakapta a Bethesda gyermekkórházat, s oda keresnek egy pedagógust, akinek nehéz körülmények közt élő, súlyos beteg és fogyatékos gyerekekkel kell foglalkoznia. Nagyon kevés fizetésért.

> Uram, nincs emberem, hogy mikor a víz felzavarodik, bevigyen engem a tóba; és mire oda érek, más lép be előttem. Monda néki Jézus: Kelj fel, vedd fel a te nyoszolyádat, és járj!
>
> (Jn 5,1–2)

Nem lehetett véletlen, hogy közvetlenül ezután a vasárnapi istentisztelet igehirdetése a bethesdai betegről szólt, aki harmincnyolc esztendeje beteg, és nincs embere, hogy belemerítse a gyógyulást adó tó vizébe. Pontosan éreztem, hogy ez hívás. Mennem kell, bármilyen nehéz is, és akármennyi lesz a fizetésem.

1995. január elsejétől dolgozik Magai Margit a Bethesdában. Mesél, és játszik a gyerekekkel, bátorít és vigasztal, örömhírt visz a kis betegek ágyához. Ami néha nagyon nehéz. Hiszen sajnos gyerekek is szenvednek gyógyíthatatlan betegségben.

Nemrégiben volt egy tizennégy éves daganatos kislány az osztályon. Ő már mindent tudott, értett. Két éve kezelték nálunk, sokat voltunk együtt, közösen imádkoztunk. A legnagyobb reménytelenség közepette is vigaszt jelentett számára, amikor elmondtam, hogy Jézus helyet készített neki maga mellett. Ugyancsak mostanában történt, hogy egy hónapon belül vesztettünk el két kicsi gyereket, akiket nagyon szerettem. Hozzám nőttek az évek alatt. Egyikük édesanyja, bár nem volt hívő, megkért, hogy imádkozzam a gyermekéért.

Aki az örömhírt viszi, persze maga is csak ember. Aki néha bizony elfárad, s nem látja, hogy hogyan tovább. Lelki kapaszkodó nélkül nem menne. Ezért mindennap olvassa az Igét, részt vesz a fasori gyülekezet alkalmain, és barátaival, szüleivel, megbeszéli, ha úgy érzi, túl sok a teher.

Ha Isten ideállított, biztosan erőt is fog adni ahhoz, hogy véghezvigyem, amivel megbíztak. És nem vagyok egyedül. Itt, a Bethesdában elhivatott orvosok és nővérek dolgoznak. Önkéntes segítők is részt vesznek a munkában, jönnek, és játszanak a gyerekekkel, felolvasnak, vagy éppen csak szeretgetik őket. Nekem pedig napról napra megadatik, hogy egyszerre éljem át a távozóktól való elköszönés fájdalmát és az örök élet reménységét.

Jásdi Bea

– Ausztráliából jöttél?

Örömhír – nem csak betlehemi pásztoroknak

(ZÁRT BETŰK: K, A, Y, T, H, I, K, Ó.)

VÍZSZINTES: 10. Nem kötözés! 11. Népies megszólítás. 12. Találat a labdarúgópályán. 14. Nem valódi! 15. Fölöslegessé vált haszontalan holmi. 16. Női név becézve. 17. Hevesi községből való. 19. A jelen naptári megnevezése. 23. Sír. 25. Római 999. 26. Becéző toldalék. 27. Örök harag játékos eleje! 29. Atlétikai Club rövidítése. 31. Függőleges sík felületen található tárgy. 34. Környezetkímélő elnevezés. 35. Elsüti a puskát! 36. Énekhang. 37. Asztali modellvasúttípus. 38. Személyes névmás. 39. Francia író. (1908-ban született.) 40. 3,14! 43. Olimpiai bajnok párbajtőrvívónőnk monogramja. (1970-ben született.) 44. A lóverseny bizalmas megszólítása. 46. A tarokk- és a francia kártya piros négyzettel jelölt színe.

FÜGGŐLEGES: 2. Vékony lemez. 3. Vágásra használt eszköz vékonyra köszörült széle. 4. A DAL betűi keverve! 5. Jelenleg is működik. 6. Jelen ember vetette papírra ezt a szöveget. 7. Kisebb tárgyak hordozására szolgál. 8. Kiejtett mássalhangzó. 9. Az írásmű tárgya (Általában az utcán hever!). 11. ... sapiens. 13. A sertés lakhelye. 14. Picinyek eledelének becézett neve. 18. A füzet oldalai! 21. Első Magyar Gazdasági Gépgyár (betűszó!). 22 Nem üres! 24. Közel-keleti országbeli. 28. IMO. 30. A vívómérkőzés egy menete. 31. Hallgatózik. 32 Jelen helyen! 35 Nem fent! 41. A latin út keverve! 42. Juttat. 45. Betűt vet.

1		2	3	4	5	6	7	8		■	9
	■	10							■	11	
12	13		14					■	15		
	16			■	17.			18	■	19	
	■	20		21					22		■
23	24	■	25		■		■	26		■	
27		28	■	29	30	■	31			32	■
33											↘
34			■	35		■	36		■	37	
38		■	39					40	41	■	
	■	42	■	43		■	44			45	■
↳							■	46			

BEKÜLDENDŐ AZ ÖRÖMHÍR: VÍZSZINTES 1., FÜGGŐLEGES 1., VÍZSZINTES 20. ÉS VÍZSZINTES 33.
Cím: Misszió 1656 Budapest, Pf. 22.
A helyes megfejtőknek Gémes István legújabb Szivárvány-füzeteiből küldünk.

Nomen est omen...

Beszélgetés dr. Sárkány Angyal orvossal, a szarvasi Középhalmi Evangélikus Misszió elnökével

CSALÁDI CSENDESHÉT A SZARVASI KÖZÉPHALMI MISSZIÓBAN, SÁRKÁNY DOKTORNŐ A KÉP JOBB SZÉLÉN

– Doktornő, különleges nevet visel! Igazi Angyallal találkozhatunk az Ön személyében... Hogyan kapta ezt a ritka, egyedi nevet?

– Szeretem a nevemet, mert szüleim adták. Sokszor volt azonban tréfa tárgya. Egy mátraházi iszákosmentő alkalmon megkérdezték tőlem: hogy lehet valakinek ilyen neve?! Akkor a következőt válaszoltam: Jákóbból is Izrael lett, *én is Jézus segítségével lehettem Sárkányból Angyal.* A családban egyébként nem volt senki másnak ez a neve, édesapám jó humora és a „nomen est omen" alapján enyhítette ezzel a Sárkány nevet.

– Nem csupán nevében, de hivatásában is „angyal", hiszen orvos. A Középhalmi Misszióban pedig a szenvedélybetegek, alkoholisták gyógyításán, testi-lelki megsegítésén dolgozik. Mi indította el ezt a missziót?

– Jézus megbocsátó és segítő szeretete hívta életre. Személy szerint, mint orvos, már a pályám kezdetén láttam az alkohol okozta nyomorúságot és annak következményeit. Első élményemet hadd idézzem fel: 1952 novemberében éjszakai ügyeletben voltam. Egy eszméletlen állapotban lévő, levitézlett minisztériumi titkárnak ki kellett mosnom a gyomrát. Mikor magához tért, a következőt mondta: *„Doktor kisasszony, engem kirúgtak a minisztériumból, az utolsó pénzemen vettem egy üveg rumot, és ön még azt is kimosta belőlem."* Éreztem, hogy az elsősegélyen kívül még valamit kellett volna tennem. Igyekeztem felvilágosítással, gyógyszerrel segíteni a betegeken, de még valami hiányzott. Húsz évig tanyakörzetben voltam orvos, sokszor csak a vasárnapi egyházi félórát tudtam hallgatni. 1977. április 17-én a református *Borbély Béla* prédikált, és elmondta, hogy alkoholista betegeken Krisztus szabadításával lehet segíteni. Csak imádkozni tudtam értük és azért, hogy én is beállhassak ebbe a szolgálatba. 1985 májusában *Nobik Erzsébet* lelkésznő elhívott *Fótra*, egy iszákosmentő alkalomra. Ott teljesen világossá vált előttem, *hogy az alkoholizmus elsősorban lelki betegség, és a lelket kell gyógyítani. Ezt Krisztus szabadításával érhetjük el: mi, orvosok a gyógyszerünkkel együtt csak eszközök vagyunk.* Akkor álltam be ebbe a szolgálatba. A lelkésznőnkkel, munkatársakkal, pedagógusokkal, gyógyult alkoholista testvérekkel, presbiterekkel összefogva, évről évre vittük betegeinket. *Fót, Tápiószele, Piliscsaba*, a református *Mátraháza, Bükkszentkereszt, Berekfürdő*, a metodista *Kaposszekcső* adott szállást missziónknak. Mikor a *dömösi* szanatórium megalakult, évről évre szolgáltam mint orvos, míg nem lett állandó orvosuk. Nagyon megörültünk, amikor 1992-ben a szarvasi egyházközség visszakapta a *Középhalmi Evangélikus Iskolát.* Két tanyasi iskola, közöttük futballpálya, a szélén egy erdősáv, a várostól csupán 7 km-re – a tanyavilágban ideális hely a misszió részére! 1992-ben alapítványt létesítettünk, melynek célja az alkoholés szenvedélybetegek felkutatása, gyógyítása, a betegség megelőzése, a fiatalság hitbeli egészséges nevelése. Évről évre bentlakásos, gyógyító konferenciát szervezünk a misszióban, nyáron pedig a gyermekeknek hittantábort, a családosoknak és az időseknek – anyagi helyzetüktől függően – 1-2 hetes együttléteket szervezünk.

– Van-e felekezetbeli különbségtétel a betegek között?

– 1985-ben a gyülekezeti teremben tartottunk kéthetenként az alkalmakat, tekintet nélkül a betegek vallására. Egyik betegünk kérte, hogy énekeljünk már katolikus éneket is. Melyik az, Józsi? – kérdeztem, mire megszólal „másnapos hangon": *Vezess, Jézusunk, Véled indulunk.* Addig nem tudtam, hogy katolikus testvéreink is ismerik ezt az éneket, de ettől kezdve minden alkalomkor elénekeltük. Ez lett a misszió himnusza.

– Olyan nagy szükség van világunkban „földi angyalokra"! Mit tanácsol azoknak, akik olvasva ezt a cikket, szeretnének maguk is követté, angyallá válni?

– Hogyan lehetünk Isten küldöttei? Az 560-as ének harmadik versével felelek: *„Szeresd a társad, segítsd meg őt. Ne hagyd a porban a csüggedőt. Ezen az úton* együtt *kell járni, és az út végén Jézus fog várni."* Kérem, imádkozzanak, hogy Isten továbbra is megtartsa a misszionkat.

KŐHÁTI DOROTTYA

Jézus ma is faluról falura jár

Levél Komiföldről

Gondolom, fel tudod idézni, milyen meleg van augusztusban. Elképzelhetetlen számunkra, hogy a rövidnadrágon és rövid ujjú pólón kívül mást viseljünk. De akár hiszed, akár nem, múlt augusztusban én gyapjúpulóverbe bújtam, és harisnyát húztam a hosszúnadrág alá. Oroszországban, a Komi Köztársaságban ugyanis akkor már hideg volt. Akkor történt az az emlékezetes utazás, amiről most mesélni szeretnék: hogyan jár Jézus ma is faluról falura, és hogy milyen csodák történnek ezáltal a te életedben ugyanúgy, mint az enyémben.

Két misszionárius lány – *Tiita* és én –, valamint *Timur* diakónus lelkész útra keltünk: Bibliát, hittankönyvet, énekeskönyvet és színes bibliai képeket csomagoltunk útitáskánkba. Reméltük, hogy szükségünk lesz rá, fogunk gyermekekkel találkozni, tudunk majd velük Jézus Krisztusról beszélgetni.

A falu, ahová kalandos utazás érkeztünk, először szürkének látszott – mégis tele volt élettel. Rögtön a megérkezésünket követő napon összegyűjtöttük a gyermekeket bibliakörre. Ilyen vagy ehhez hasonló alkalom még soha nem volt ebben a faluban! Meséltünk Jézus Krisztusról, megnézegettük a képeket, és énekeket tanultunk. Szívvel-lélekkel voltunk együtt, így el is határoztuk, hogy amíg itt vagyunk, mindennap tartunk bibliakört. Amikor ezt az óvó néni meghallotta, örömmel hozta el az óvodásait hozzánk...

A leglelkesítőbbek a közös éneklések voltak, és ahhoz sem volt nehéz kedvet csinálni, hogy az egyik este a felnőtteknek adjunk egy rövid, vidám koncertet... Nagyszerű kis templomi kórus született. *„Atyám, két kezedben..."* – énekeltük, s közben éreztük, hogy *„az égbolt megnyílik, angyalkórus énekel..."*, és válaszol a mi hangunkra.

Egyszer csak az egyik kislánynak fura ötlete támadt:

– Menjünk ki énekelni az utcára!

– Micsoda? Ebben a hidegben? De miért is ne?!

Felkerekedtünk, felöltöztünk, és kiálltunk az ajtó elé, megköszörültük a torkunkat, és rázendítettünk újra! Este otthon Tiitával azon gondolkoztunk, hogy valójában ki is az igazi misszionárius? Nekünk eszünkbe sem jutott volna, hogy a falu minden tagjával így megosszuk azt, ami nekünk adatott ebben a kis gyermekközösségben. Másnap innen is, onnan is hallottuk, hogy tegnap megálltak az emberek, és hallgatták vidám, lelkes énekünket... Eddig legfeljebb részeges férfiak hőbörgése verte fel az este csendjét. Most pedig csengő gyermekhangok énekeltek Jézusról, és az örömhír feltartóztathatatlanul tört be minden portára.

Utolsó éjszaka üvegcsörömpölésre ébredtünk. Egy részeg férfi kiabált és káromkodott az udvaron, és egy kővel bedobta az ablakunkat. Neki nem tetszett mindaz, ami ottlétünk alatt a faluban történt. Igen, ilyen is megesik. A legfontosabb mégis az, hogy tudjuk, Jézus velünk van. Azt akarja, hogy faluról falura utazva Róla szóljunk, ezért előttünk jár, velünk van, és utánunk is Ő munkálkodik mindenhol. Ezért nem kell félnünk, csak bíznunk Őbenne!

A Mennyei Atya áldása kísérjen téged minden utadon!

EVELIINA KOVELO, A LEVÉL ÍRÓJA ELŐADÁST TART A PILISCSABAI MISSZIÓI KONFERENCIÁN

FORDÍTOTTA: BENCE ORSOLYA

Úton a menny felé

Sanansaattajat

Per-Olof Malk
a finn rádiómisszió alapítója

Hiszem, hogy vannak angyalok, bár még sohasem láttam őket. Hiszem, mert Isten Igéje beszél róluk, és az Ő szavában jobban bízom, mint a saját szememben.

A Bibliában a legismertebb angyaltörténetek Jézus születésével kapcsolatban olvashatóak. Isten elküldte egyik angyalát Názáret városába, Máriához, aki üzenetet kapott az Úrtól, hogy ő fog életet adni Jézusnak, a világ Megváltójának. Amikor Jézus megszületett Betlehemben, ugyancsak angyal közölte a szegény pásztorokkal, hogy a Megtartó megszületett.

Az angyalokról szóló történetek folytatódnak, és hiszem, hogy ezek igazak, mert Isten sohasem hazudik. Az angyalok Isten követei, akik üzenetet hoznak az embereknek Tőle. Másik feladatuk, hogy segítsék az embereket, kicsiny csecsemőktől egészen az idős emberekig. A Bibliában sok történet szól arról, hogyan szolgálták az angyalok az embereket különböző nehéz helyzetekben.

De a Szentírásban egy meglepő dolgot is találunk. Isten Igéjében olyan emberekről is szó van, akik angyalok lehetnek. Egy példa a Zsidókhoz írt levélből, ahol ezt olvassuk: *„...tanúsítsatok vendégszeretetet az idegenek iránt, mert így tudtotokon kívül angyalokat vendégeltek meg" (13,2).*

Elgondolkoztató, leleplező állítás. Rádöbbent, hogy találkozhatunk angyalokkal anélkül, hogy tudnánk róla. Habár sohasem láttam mennyei angyalokat, sokszor találkoztam emberi köntösbe bújt angyalokkal. Megosztották velem az Istenről szóló üzenetet, és szolgáltak, segítettek engem, ahogy az angyalok teszik. Sokat tanultam azoktól az angyaloktól, akikkel találkoztam életem folyamán. Felemeltek, amikor nagyon mélyen voltam, világosságot gyújtottak, amikor sötétség borult rám. Isten azért küldte őket, hogy segítsenek nekem, és olyan jól teljesítették a feladatukat, hogy sokkal jobban éreztem magam a velük való találkozás után. De amikor láttam ezeket az embereket, beszéltem velük, hallgattam őket, akkor nem tudtam, kik ők. Csak később értettem meg, hogy Isten angyalai voltak.

Ezért is választottam 1973-ban a *„Messengers"* nevet a finnországi rádiómisszió számára, ami magyarul követeket, küldötteket jelent. Figyeljük meg, hogy e missziói szolgálat neve tudatosan szerepel többes számban! Nem a misszió mint szervezet hozza az embereknek az üzenetet, az evangéliumot, hanem azok, akik beszélnek az örömüzenetről a gyerekeiknek, rokonaiknak, munkatársaiknak és a távoli országokban élő „minden teremtménynek". Ők a küldöttek, az angyalok. Ők végzik az angyalok feladatát, még ha nem is a mennyből érkeztek hozzánk. Ők „csak" úton vannak oda.

Fordította: Gáncs Péterné

Az Evangélikus Rádiómissziói Központ december 13-án ünnepelte ötödik születésnapját. Hogy mi történt 1997-ben Cinkotán, azt két fotónk szavak nélkül is beszédesen elmondja.

5. születésnap

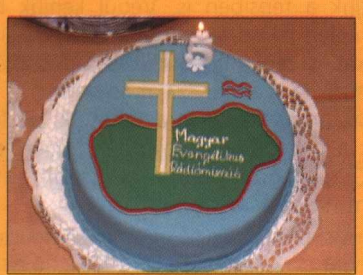

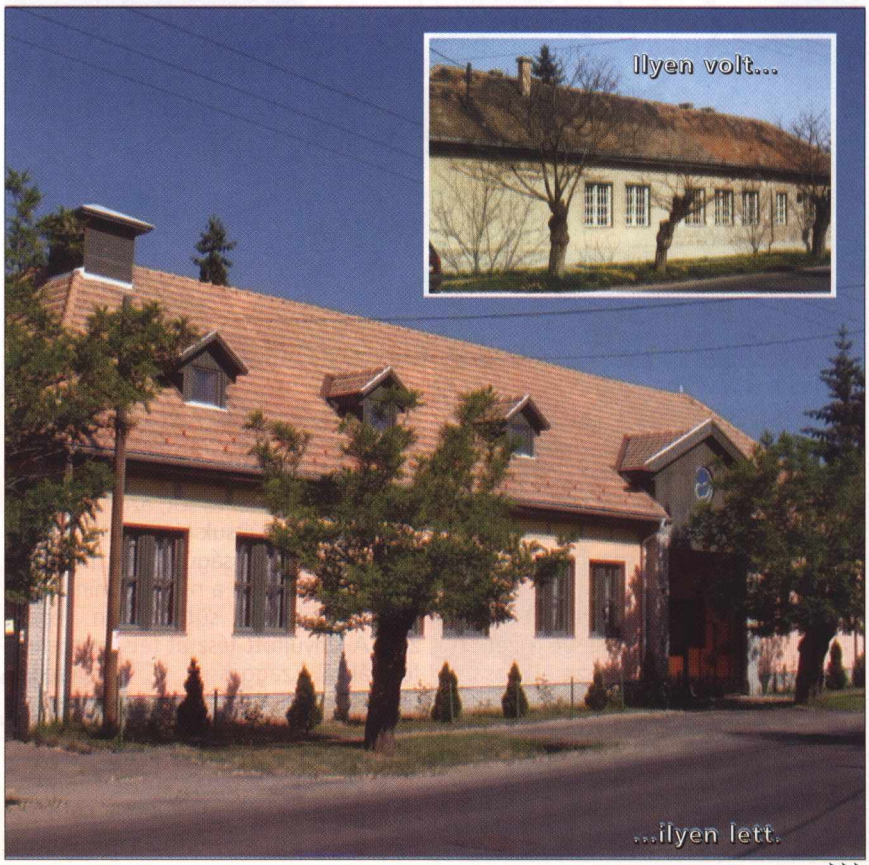

>>>

Az Evangélikus Rádiómisszió rendszeresen sugárzott műsorai

BUDAPEST ÉS KÖRNYÉKE:
„Ő a fény, mi színei"
RÁDIÓ 17 – 96,8 Mhz: hétfő, 18.30
CIVIL RÁDIÓ – 98 Mhz: páros szerda, 22.00
„Ünnepre hangoló"
RÁDIÓ 17 – 96,8 Mhz: vasárnap, 8.05

ÉSZAKKELET-MAGYARORSZÁG:
„Dicsértessék a Jézus Krisztus, a mi erős várunk!"
MAGYAR KATOLIKUS RÁDIÓ
páros szombat, 15.30, ismétlés vasárnap 9.30

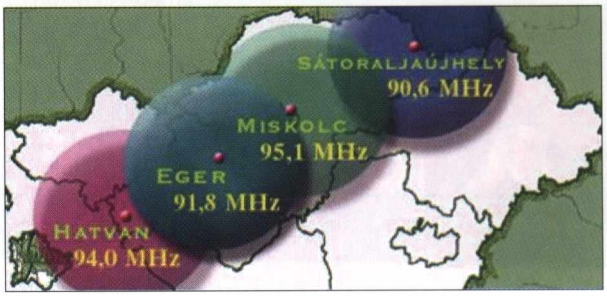

Üdvözlet a sütőből

Sós tésztából ajándékfigurát alkotni igazán nem nehéz. Csak éppen azt kell tudni, hogyan varázsoljunk egy ilyen pufók angyalkát a tepsibe. A figurák a természetes anyagokkal becsomagolt ajándékon és a karácsonyfán egyaránt mutatósak (lásd a képet).

A recept: végy egy csésze lisztet, egy csésze sót és egy fél csésze vizet. A hozzávalókat keverjük össze alaposan, és gyúrjuk jól formázható tésztává. Ez a mennyiség körülbelül 30 figura elkészítéséhez elegendő.

A siker feltétele, hogy a tészta állaga megfelelő legyen. Ha gyúrás közben repedezik (tehát túl száraz), öntsünk hozzá egy kis vizet. A sós tészta akkor ideális, ha nem tapad túlságosan a kezünkhöz. Ellenkező esetben adjunk hozzá kevés lisztet és sót, azonos arányban. Ezután nyújtsuk ki a tésztát kb. fél centiméter vastagságúra. Sok fáradság megkímélhető, ha a nyújtást mindjárt a tepsibe helyezett sütőpapíron végezzük. A kinyújtott tésztát tetszés szerinti formákkal szaggassuk ki, a nyesedék tésztát tegyük félre. A megfelelő helyre nyomjunk be spárgát vagy drótot, amire a figurát fel lehet akasztani.

A tésztát 50 fokos sütőbe tegyük. Nem sütjük, csak szárítjuk. Ha nem angyalka, hanem más forma (szív, csillag, fenyőfa, hold stb.) készül, akkor mintegy fél-háromnegyed óra szárításra van szükség. Ekkorra a figuráknak szilárdaknak kell lenniük, ha mégsem, akkor hagyjuk őket még egy kicsit a meleg sütőben száradni. A kiszáradt, kemény és kihűlt figurákat kenjük be színtelen lakkal. Végül fessük ki őket alkoholos filctollal. Tetszés szerint színesre is festhetjük a figurákat.

Ha az egyéb figurák már jól sikerülnek, nekifoghatunk a pufók angyalka elkészítésének. A tészta ugyanaz. A munkafelületre tegyünk sütőpapírt, és először formázzuk meg a testet és a fejet két tésztagolyóból. Ezt helyezzük tepsibe, majd végezzük el a finom munkát: alakítsuk ki a kart, a lábat, a ruha részleteit. Ekkor csináljuk meg az angyalhajat is, fokhagymaprés segítségével. A kontúrokat késsel vagy fapálcikával alakíthatjuk ki. Tehetünk az angyal kezébe csillagos pálcát is (lásd a fotón).

Ezután mehet a sütőbe. Mivel angyalkánk a többi figuránál vastagabb, kb. egy-másfél óra alatt szárad ki 50 fokon. Ha ekkor még mindig nem elég száraz, süssük egy kicsit tovább. Éjszakára hagyhatjuk a tepsiben is. Végül kenjük be színtelen lakkal, amibe apró aranycsillagokat is tegyünk, majd száradás után fessünk rá szemet, szájat és orrot.

Az angyalkát a fára tehetjük, de lehet a becsomagolt ajándék „kísérője" is. Szépségük harapásra csábít, ám nem nassolásra készült.

(FORRÁS: GERTRUD TEUSEN–CORNELIA NETOLITZKY: ADVENT ÉS KARÁCSONY. HANGULATTEREMTŐ DÍSZÍTÉSEK AZ ÉV LEGSZEBB IDŐSZAKÁHOZ.)

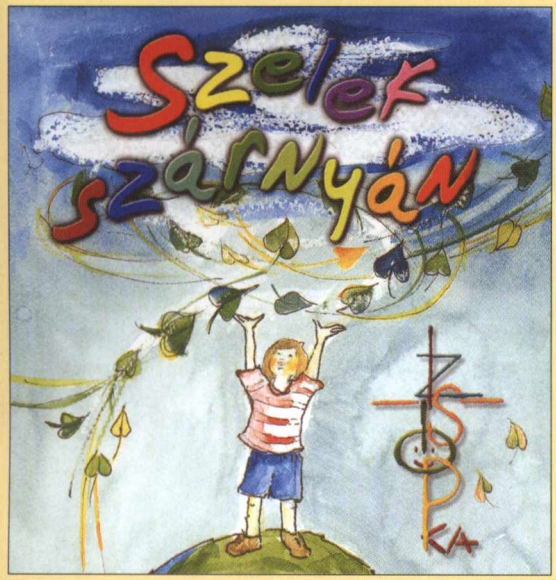

A pilisi IZSÓPKA gyermekénekkar „Szelek szárnyán" című első CD-je és kazettája, valamint LÉLEKTŐL LÉLEKIG című válogatott rádiós áhítatok megvásárolhatók az evangélikus könyvesboltokban, illetve megrendelhetők a következő címen:
Evangélikus Rádiómissziói Központ
1656 Bp., Pf. 22.
Tel.: 400-3057.
E-mail: evmis@axelero.hu

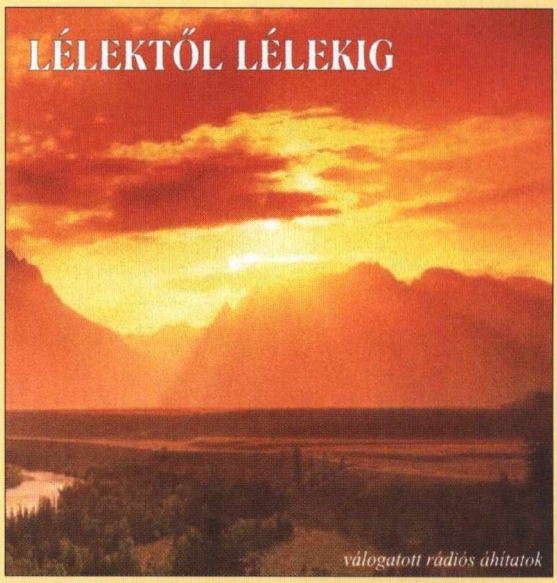

FIZESSEN ELŐ A HETI VÁLASZRA!

A polgári összefogás hetilapja

„Több mint hatezer polgári kör alakult az elmúlt hetekben, s e körök arra várnak, hogy kell-e, s ha igen, mikor cselekedni. Meg is határoztuk első feladatunkat. A polgári nyilvánosság megteremtését, amely a hivatalos – az ellenfelet támogató – média mellett a nemzet másik nyilvánosságát jelenti majd. Ezért kérek minden tagot és támogatót, hogy fizessen elő a Magyar Nemzetre, a Demokratára és a Heti Válaszra. Aki tehetősebb, keressen még egy embert, olyant, akinek körülményei nem teszik lehetővé az előfizetést, s rendeljen meg számára egy példányt."

Orbán Viktor: Levél a magyar polgárokhoz (2002. június 8.)

A polgári összefogás hívei a rendszerváltozás óta most lépnek fel a legtudatosabban: mindent megtesznek azért, hogy megtörjék a velünk szemben ellenséges médiumok tájékoztatási monopóliumát. A polgári értékekhez hű laptársainkkal együtt mi is pontosan érezzük, hogy új korszak köszöntött be. A Heti Válasz a jövőben is mindent megtesz annak érdekében, hogy a magyar hetilapok piacának egyetlen környezetbarát szabadelvű konzervatív hírmagazinjaként megbízható, korrekt elemzéseket közöljön a közélet eseményeiről – de annak érdekében is, hogy a Heti Válasz minden egyes cikke világosan kifejezze azt a szellemi pozíciót, amelynek képviseletére jó egy éve vállalkoztunk. ***A legszorosabb kapcsolatot akkor tudják velünk kiépíteni, ha a mellékelt előfizetési szelvényt kitöltve előfizetnek a Heti Válaszra.*** Ha így döntenek, hitünk szerint egy méltóságteljes szellemi erődemonstráció részeseivé válhatnak: világosan kifejezhetik, hogy a polgári Magyarország értékei mellett állnak.

MEGRENDELŐLAP

A megrendelőlapot szíveskedjenek eljuttatni a Heti Válasz kiadójának címére:

- 1062 Budapest, Andrássy út 125.
- Telefon: 06-1-461-1407
- Fax: 06-1-461-1462
- e-mail: megrendeles@hetivalasz.hu

Név: .....
Irányítószám, helység: .....
Utca, házszám: .....
Telefonszám: .....
Megrendelem a HETI VÁLASZ című lapot ..... példányban.

Előfizetési díj: ☐ negyedévre 2674 Ft ☐ fél évre 5348 Ft ☐ egy évre 10 696 Ft
Az előfizetési díjat a kiadó által postázott csekken fizetem.

Aláírás: .....

15% kedvezmény

A GRYLLUS kiadó ajánlatából:

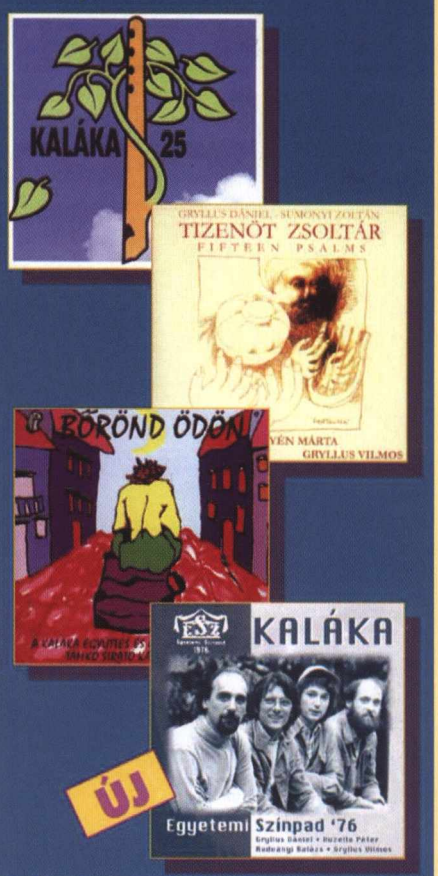

A kiadványok megvásárolhatóak a könyv- és lemezboltokban és a KALÁKA ZENEBOLTban:
Budapest, V. Bárczy István u. 10.
(a Deák téri templom mögött)
Tel.:267-5331 www.kalaka.hu

KALÁKA ZENEBOLT www.kalaka.hu

„Mostantól fogva meglátjátok a megnyílt eget és Isten angyalait, amint fölszállnak és leszállnak az Ember Fiára."

(Jn 1,52)

URAM!
Tégy engem karácsonyi emberré. Mária alázatát, József engedelmességét, a pásztorok hűségét add a szívembe. És így elkészített szívembe jöjj el Te magad. Ahol Te vagy, ott van angyaljárás. Virrasztó töprengésem sötét éjszakájába fényt hoznak. Nyomorúságom tehetetlen sóhaját fölviszik a hatalom Urához, és helyébe, cserébe tőle erőt és örömöt hoznak.
Nem miattam jönnek hozzám. Hanem miattad teszik boldoggá életemet.

ORDASS LAJOS ÚTRAVALÓ C. KÖNYVÉBŐL

GRÜNEWALD: JÉZUS SZÜLETÉSE

A MISSZIÓ következő száma február 16-án jelenik meg

FÓKUSZBAN: AZ ERŐTLENSÉG

MISSZIÓ – Evangélikus Magazin, a Magyarországi Evangélikus Egyház hetilapjának kéthavonta megjelenő folyóirata • Az Evangélikus Élet előfizetői részére a magazin ingyenes, ára (utcai terjesztésben) 120 Ft. Jelen lapszámunk megjelenését a Pax Tv, a Béres Rt., a Sanansaattajat (Finnország), a Norea Radio Norway (Norvégia) és a Duna Tv támogatta.

PAX Nyugalmat sugárzunk · BÉRES · Sanansaattajat · NOREA RADIO · DUNA TELEVÍZIÓ